

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI KERESZTÉNY HETILAP.

Megjelenik kétféle kiadásban; hetenkint háromszor: szerdán, pénteken és vasárnap; s hetenkint egyszer: pénteken. — Terjedelme mindig 16 oldal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII. ker., Práter-utca 44. sz.

A „Magyar Néplap” ára hetenkint egyszeri megjelenésnél:		A „Magyar Néplap” és „Hozzájárás” előfizetési ára:		Szerkesztők:		A „Magyar Néplap” ára hetenkint háromszori megjelenésnél:		„Magyar Néplap” hetenkint háromszor „Hozzájárás”-val:	
Egész évre	1 frt 80 kr.	Egész évre	8 frt — kr.	LEPSÉNYI MIKLÓS		Egész évre	6 frt — kr.	Egész évre	7 frt 80 kr.
Fél évre	— > 95 >	Fél évre	4 > 50 >	és		Fél évre	3 > — >	Fél évre	4 > 60 >
Negyed évre	— > 50 >	Negyed évre	— > 20 >	NÉMETH GELLÉRT.		Negyed évre	1 > 50 >	Negyed évre	1 > 40 >
Egyes szám	4 kr.								

Krisztus zászlaja lengjen-e vagy Luciferé?

Szólj igazat betörök a fejed, mondja a magyar közmondás. A szabadelvűek elve meg ez: „hazudjál bátran, valami mindig tapad belőle”. Pedig ha mindig hazudnánk, akkor az igazságnak még a gyökerei is kivesznének s a föld vadak tanyája lenne. Az igazság az Istenből ered, ki az embert egymás iránt szeretetre inti és társaságba fűzi. A hazugság pártütést üzen Istennek, hűtlenséget hirdet a trón iránt. A hazug embernek még hazaszeretete is csak kép-mutatás. A hazugság a népeket koldussá, rabszolgává teszi, a társadalmat szétrobbantja. A hazugság virágai: a kártyázók, lumpok, csalók, sikkasztók, tolvajok, népjograblók. Itt az idő keresztény népek, hogy valláskülömbőség nélkül válasszátok e két elemből. Hazánk jövőjét a hazugok kormányzatára bizzátok-e vagy az igazság hitvédő férfiba helyezitek-e bizalmatokat? Jól fontoljátok meg, hogy Krisztus zászlaja lengjen-e, vagy Luciferé? Krisztus zászlaja áldást, békességet, szeretetet hirdet. S ezt a néppárt lobogtatja. Ez alá kell minden becsületes keresztény embernek sorakozni, ha elismeri a Szentháromság jelvényét a homlokán. Lucifer zászlaját a szabadelvűek lengetik. Ez alá sorakoznak a csalók, kártyázók, hazugok, haszonlesők, zsidók, megvesztegetett haspókok, eleven-képvásárlók, Istent trónvesztettnek nyilvánítók, uzsorás bankok, kik a keresztény népet koldussá akarják tenni, afrikai rabszolgaság jármát akarják a nyakába akasztani. De „A magyarok Istenére esküdjünk, hogy rabok tovább nem

leszünk!” Letellett az öt év, a képviselők beszámolót tartanak. Ugron Gábor, ki a parlamentnek kitünő alakja, rettenhetlen hazaszeretete népszerűvé tette; fájlaljuk, hogy a revíziót nem kívánja, a sérelmes törvényeket nem akarja megváltoztatni. A zsidók kedvéért hozatott törvényeket melyek a népre sérelmesek, mért ne lehetne törölni? A mit az ember gyárt, azt a törvényt ember el is ronthatja. Csak az Isten törvényét nem szabad bántani. Ugrontól hallottuk a szép mesét, hogy az erdő panaszt emelt Isten előtt, mondván: ha ily széppé teremtettél, miért adtál az embernek fejszét, hogy levágjon? Isten azt felelte: a fejszét én adtam, de a fejsze csak akkor tud téged ledönteni, ha egy részed nyele lesz a fejszének. Látja Ugron ur, ön is része az egyház erdejének s mégis segített ledönteni az egyház fáit. Ön egy súlyos fejsze volt a liberális ércapun. Meg is kongatta jól. Csak úgy rengett bele. De ne tévessze szem elől, hogy a revízió lett volna a nyele, melyet ön keletőzni kíván egy szabadkőművespárt kedvéért. A pusztító fejszét ne Ausztriában keressük. Előbb itthon nézzünk szét. E súlyos fejszének legalább nyele ne legyünk. A keresztény népnek önben se lehet reménysege. Népszerűséget eljásza, a keresztény párt szövetségét eldobja magától. Pedig ki tud szégyenletet a néppárt vezéreinek hazafiságára? Ki volt az, mikor Tisza Kálmán a német szót akarta előre tolni s a magyar nyelvet hátra szorítani, aki a magyar nyelvet védte? Esterházy. Kár, nagy kár, hogy szövetséget köt

Szives bizalommal kérjük tisztelt elbarátainkat, lapunknak apostoli buzgósággal való folyóirat terjesztésére, mert magasztos eszméink magvait csak így leszünk képesek széles körben elvetni és magunknak a jövőt biztosítani

Szerk

Keresztények! csak keresztényeknél vásároljatok!!

az ördög pártjával, melynek vezére Kossuth Ferenc, a zsidók szolgája. Szövetkezett Eötvössel, ki az eszlári vérgyilkosság bünpöre óta lett híressé. Szövetkezett azzal a párttal, mely a döntő pillanatban a kormányt kiragadta a kátyuból, évtizedeken át hirdetett elveit pedig cserben hagyta. Szövetkezett azzal az Eötvössel, ki a néppártot szöröstől-böröstől meg akarta enni, s azt mondá: hogy a néppárt nem most keletkezett, hanem Bakacs Tamás idejében. Ez szedte össze a csöcselék sereget, mely az urakat öldöste, vagyonukat pusztította. A néppárt is ilyen fog lenni. Az igaz saktervédő ur, hogy volt ily népserég akkor, de nem azért szedette Bakacs Tamás össze, hogy gyilkosok, gyujtogatók legyenek, hanem a törökre. Ne téveszsze szem elől sakter ur, hogy akkor is olyan haszonleső urak vezették félre a népet, mint ön, ki az egyház vagyona áhitozik. A népnek ne csak a sötétebb történetét forgassa Eötvös ur, hanem mutassa ki a fénylő felét is. Ki vivta ki a belgrádi nagy győzedelmet? Nem a nép? Ki volt a nép vezére? Nem a felejthetlen nagy Hunyady? nem ennek a zászlaja alatt sereglett-e össze a haza védelmére a nép, ki tanulókból, ki a barátokból, ki parasztokból? De Eötvös nem volt ott, se az öregapja.

Nem egyszerű barát tartotta-e a keresztet, melynek varázsereje alatt verték meg a törököt? Nemesszívű, hazaszerető uraink ott voltak mind, de hol voltak a nagyszájú szabadelvű urak? Bécsnek fordították a kantárszárat s viték a bőrüket szárazra. Éppen mint a maiak. A néppárt vezérét, Hunyadyt magára hagyták a néppel a nagy veszedelemben.

Most is lelkes uraink meg a nép van hivatva megmenteni a hitet és a hazát, a betolakodó idegen fajtól. Nem a 67-es vagy 48-as szám teszi nagygyá a hazát, se nem az eladósodott zsidó rabszolgák, hanem a zsidó bankoktól független, Istentől pedig függő, felebarátot szerető férfiak.

Ha Ugron ur eldobta a keresztény párt szövetségét, meg fog e párt élni Ugron nélkül is, mert a nép szivéből a hitet nem lehet kiirtani, se a 67-es, se a 48-as számmal.

Krisztus zászlaja diadalmasan fog áldást, békességet és szeretetet hirdetni, Lucifer zászlaja pedig a porba omol.

Éj a Krisztus szelleme!

Éj a igazság!

Kecskemét 1896. szept. 10.

Gubacsy Pál,
földműves.

POLITIKAI HIREK

Néppárti értekezlet Tolnán. A szegzárdi választókerületnek néppárti elnöke, Sághy Pál ur, agárdi esperes-plebános, szeptember hó 10-ére Tolnára hívott össze magán néppárti értekezletet. Az értekezletre a választókerület minden városából és községéből számosan megjelentek; szépen volt képviselve Szegzárd és a messzebb fekvő Báltaszék is. A világi elem hatalmasan dominált; igen jó benyomást tettek az értekezlet lelkes hangulatára a szép számban megjelent tanító urak; hangos tanuságot tettek, hogy ők az elnyomott szegény néppel nemcsak örvideni, hanem szenvedni is készek a veszélyeztetett jogok és vallási igazságok kiküzdésében.

Sághy elnök szép, mélyen átérzett hazafias szavakkal eszterelte a jelenlegi szomorú politikai állapotokat és megmagyarázta a néppárt sarkalatos programmpontjait, melyeket az értekezlet egyhangulag nagy lelkesedéssel magáévá tett.

Utána Pártos Zsigmond megköszönte az elnöknek az értekezlethez intézett lelkes szavait és indítványozta, hogy mondja ki az értekezlet egy nagy néppárti gyűlésnek megtartását. Egyhangulag elfogadtatott. A helyre nézve — a szegzárdi urak szíves meghívására és tekintettel arra, hogy a központot kell keresni — Szegzárd, a vármegye székvárosa jelölgetett ki. A gyűlés megtartásának idejét az országos központi iroda fogja meghatározni. Megválasztatott minden községre a végrehajtó-bizottság.

Délben a „Sas“ vendéglőben fényes és kitünő, tolnaiasan készített halpaprikás-ebéd alatt lelkes felköszöntőkben nem volt hiány. Különösen feltűnt és általános örömet okozott a mőzsi németajku polgártársak magyar felköszöntője, melyben megcáfolták Boda Vilmos jelenlegi képviselő „Tolnamegyei Közlöny“ című heti lapjának egyik számában megjelent ama irányzatos hírt, „hogy a mőzsiak nem tudnak, nem is akarnak tudni semmit a néppártról“, nemcsak hogy tudnak, de mar is oly lelkes néppártiak, hogy még Boda Vilmos is tanulhatna tőlök. A kerületből nyert információkból ítélve és hozzáadva azon kedvező körülményt, hogy a Sárközben lakó református testvérek szintén nagy hajlandóságot mutatnak a néppárthoz és azt, hogy Szegzárd városa határozottan a néppárt „melegágya“, azon meggyőződéssel mondtunk egymásnak „Isten velé“-t, hogy a szegzárdi választókerületben a néppárt jelöltje fog könnyű szerrel győzni. — Adja a jó Isten!

A képviselőház pénzügyi bizottsága Szél Kálmán elnöklete alatt tartott ülésében tárgyalás alá vette a kereskedelmi tárca költségvetésének tárgyalását, megelőzőleg tanácskozás alá vette a bizottság s Dániel miniszter s Vörös államtitkár felvilágosításai s Bethlen Balázs gróf közlekedési bizottsági előadó és Pázmándy felszólalásai után elfogadta a fertővidéki helyiérdekű vasutakról szóló törvényjavaslatot.

A Szapáry-párt feloszlása. E cím alatt a M—g azt írja, hogy Szapáry Gyula gr. pártbiveit e hó 16-ikára, lakására értekezletre hívta. Ez értekezlet fog dönteni a kiléptetel csoportjának sorsa fölött és pedig — mint az említett lap tudja — olyképen, hogy a párt feloszlik s Szapáry Gyula gróf visszatér a szabadelvű pártba. Vele

együtt belépnek: Zay Albert gróf, Almássy Imre gróf, Györfly Gyula, Léway Antal, Tódor József, Zsámbokréthy József és Széchenyi Tivadar gróf, esetleg Pongrácz Károly gróf. Nem mennek vissza: Asbóth János és Ürményi Bernát, a kik továbbra is pártonkívül maradnak, továbbá Ragályi Lajos, Péchy Tamás, esetleg Förster Ottó, a kik minden valószínűség szerint a nemzeti párthoz csatlakoznak.

Férfiak, asszonyok, gyermekek! imádkozzatok minden nap a néppárt győzelméért!!

Országgyűlés.

Sokáig *szégyenfolt* lesz a magyar országgyűlés történetében az alábbi ülésen történt cudarság. Hogy az olvasó fogalmat alkothasson magának arról, hogy ezeknek a jó uraknak minő fogalmuk van a sértett becsület helyreállításáról, a tisztességről, az egyenlőségről és a törvény tiszteletéről, elmondjuk az előzményeket:

Kassics Péter miniszteri tanácsos annak idején megtámadta báró Fejérváry Géza honvédelmi minisztert egy sereg igazsággal. Tudjuk, hogy Fejérváry sem pörölni, sem párbajozni, sem védekezni *nem mert*, mert félt, felkeverni amugy is büzőlgő piszkait, hanem úgy akarta magát szépíteni, hogy alárendeltjei által bizalmi nyilatkozatot állíttatott ki magáról, aminek az aláírását még ezek közül is nem egy pirulni tudó ember megtagadta. Ekkor történt, hogy a mameluk-tábor hű sáfárja Podmanicky Frigyes báró, ez az ismert szegfűs-gigerli, hogy a fő-fő ezüstkanalának a talpát megnyalhatta, a pártkörben Kassics Pétert *rágalmazónak, utálatra méltó „brávo“-nak* nevezte. A „brávo“ jelző, az olaszoknál divatos és olasz fölfogás szerint annyit tesz, hogy „bérenc“, „gyilkos“. Kassics ezért a sértő kifejezésért bepörölte Podmanickyt. A büntető bíróság becsületsértést és rágalmazást látott a léha megjegyzésben és megindította az eljárást. Podmanicky, — sajnos, — képviselő lévén, először a bíróságnak a képviselőháztól kellett őt kikérni, mert egy képviselő addig nem állítható bíróság elé, míg a ház többsége ki nem adja. Ma tárgyalták ezt a kérelmet és a *többség Podmanickyt nem adta ki*. A többségben ott volt az ellenzék is; maga a véresszáju Polónyi Géza, ez a politikai sátoros cigány indítványozta a kiadás megtagadását. Tehát így egy polgárt büntetlenül sérthetnek becsületében a léha dologkerülők, tehát a törvény előtti egyenlőség, az igazságszolgáltatás csak azokra terjed ki, akikre ők akarják. Szégyen, gyalázat, hogy a mellődöngető 48-asok és az ellenzék is a kormány mellé állt, hogy az alkotmányos fogalom ellen ezt az újabb merényletet is elkövessék. Méltán mondhatjuk, hogy nincs többé törvény, alkotmány, jogrend, az ország züllik napról-napra, sirja felé viszik ezek a konclesők, akik alattomban együtt paktálnak valamennyien.

A ki nem adásra, tehát a véresszáju Polónyi indítványára szavazott az egész szélsőbal, a kormánypárt egy része, Wekerle, Papp, Gajáry, stb.

A rágalmazó szegfű-báró kiadására szavazott Bánffy, Percel és Erdély miniszterek, velük a kormánypárt másik része, az egész nemzetipárt, az összes pártonkívüliek és a szélsőbalról csak kettő: Haviár és Poloner.

Tehát a szélsőbal lefőzte szolgalelkűségben a kormánypártiakat és míg az erőszakos Bánffy nem merte az égbekiáltó szégyent elkövetni, addig a szélsőbal megalkudott! Mi lesz az ára valjon?

Igy higyjünk mi ezeknek a baloldali jó uraknak! És még ezek prédikálják nekünk a becsületet, a tisztességet.

Csak undorral fordulhat el tőlük minden becsületes választó polgár, akinek a politikai tisztességről egy parányi fogalma van. Ime egyébként a gyűlés lefolyásáról közre adott száraz tudósításunk:

Szeptember 12-én.

Ülés kezdete 11 órakor.

Elnök jelenti, hogy Földváry Miklós megbízó levelét benyújtotta.

Pulszky Ágost indítványozza, hogy a ház a gyorsírói kongresszusra ötszáz forint segélyt szavazzon meg.

Következik a napirend: A bűnvádi perrendtartásról szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása.

A ház a törvényjavaslatot harmadszori olvasásában is elfogadta.

Következik a mentelmi bizottság jelentésének tárgyalása Podmanicky Frigyes mentelmi-ügyére vonatkozólag.

Krajtsik Ferenc: T. ház Kassics Péter ny. miniszteri tanácsos a budapesti büntető járásbíróshoz folyó évi márc. hó 28-án feljelentést adott be Podmanicky Frigyes báró orsz. képviselő ur ellen, melyben az illetőt azzal vádolja, hogy őt az országgyűlési szabadelvű pártkörnek folyó évi márc. hó 17-én este tartott népes értekezletén azon eljárásért, amelyet a sajtó után Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter és Gromon Dezső honvédelmi államtitkár ellen követett, rágalmazónak, utálatra és megvetésreméltó bravónak, orgyilkosnak nevezte.

Ezen vád alapján kéri a budapesti kir. büntető járásbíróshoz folyó évi március hó 30-án a képviselőház elnökéhez intézett megkeresvényével a képviselő ur mentelmi jogának felfüggesztését.

A mentelmi bizottság *meggyőződést* nyert arra nézve, hogy Podmanicky Frigyes báró orsz. képviselő ur a szabadelvű pártkörnek 1895. évi március 17-én tartott értekezletén, habár nem azokkal a kifejezésekkel, melyeket panaszos panaszlevelében felhozott, de mégis oly kifejezésekkel bírálta panaszos eljárását, melyek esetleg a becsületsértés tényálladékának megállapítására alkalmasak, ugyanazért, minthogy ezek megtorlása céljából illetékes birói hatóság szorgalmazza a terhelt képviselő ur mentelmi jogának felfüggesztését, *javasolja* a képviselőháznak, hogy Podmanicky Frigyes báró képviselő ur mentelmi jogát a fenforgó esetben *felfüggeszteni és őt kiadni méltóztassék*.

Polónyi Géza ellenindítványt tesz, hogy a ház ne fogadja el a mentelmi bizottság jelentését s Podmanicky Frigyes báró mentelmi jogát *ne függeszse fel*. (Helyeslések balról.)

Gajári Ödön elfogadja Polónyi ellenindítványát.

Láng Lajos: Ha a ház magáévá tenné Polónyi ellenindítványát, akkor a pártköri tagokkal szemben senki se volna megvédeve egyéni becsületében. Ő nem járul

hat hozzá e veszedelmes elvhez s kéri a házat, tegye magáévá a mentelmi bizottság jelentését. (Helyeslések. Bánffy Dezső báró is helyesel.)

Beöthy Ákos Polónyi fejtegetéseihez nem járulhat hozzá, annyival inkább nem, mert a klub-élet elhatalmasodását, melyek már mint valami fiók-parlamentek működnek, nem tartja előnyére, hasznára a valódi, igaz parlamentarizmusnak. Ezért nem is fogadja el indítványát.

Szalay Imre szerint a mentelmi jog arra való, hogy megvédje a képviselőt nemcsak a hatóságok, de egyesek zaklatásaitól is. Elfogadja Polónyi Géza ellenindítványát.

Remete Géza a mentelmi bizottság indítványát pártolja.

Hock János szerint Polónyi álláspontját nem lehet mindenben megvédelmezni. Minden egyent a törvény védelmez alkotmányos államokban. Kéri a házat, hogy már a mentelmi bizottság iránti tiszteletből fogadja el e bizottság javaslatát.

Bölonyi Ödön nem fogadhatja el a mentelmi bizottság jelentését, mert a bizottság jelentése szerint *Podmanicky* br. nem mondotta azon szavakat, melyekkel *Kasics* bevádolta. Már pedig, hogy más, esetlegesen sértő, de panasz tárgyát nem képező szavaiért függeszék fel mentelmi jogát, ahhoz szavazatával nem járulhat.

Visontay Soma elfogadja Polónyi ellenindítványát.

Rónay János is Polónyi ellenindítványát pártolja.

Elnök: Következik a szavazás. Felteszem a kérdést: Elfogadja-e a ház a mentelmi bizottság javaslatát. Igen, vagy nem? Ha a ház a bizottság javaslatát elfogadja, Polónyi indítványa elesik.

Igennel, vagyis a mentelmi bizottság javaslatának elfogadása mellett szavazott 40 képviselő.

Nemmel, vagyis a mentelmi bizottság javaslata ellen szavazott 54 képviselő. (Felkiáltások: Nem vagyunk határozatképes számban! Nem vagyunk százan! Nagy zaj.)

Elnök mindenekelőtt megolvastatja a jelenlevő képviselőket.

Schober Ernő jegyző jelenti, hogy összesen 90 képviselő van jelen! (Felkiáltások: Most se határozatképes a ház!)

Elnök: T. ház! A képviselő urak most sincsenek jelen határozatképes számban. Én tehát a házszabályok 208-ik szakaszának értelmében a névsor felolvasását elrendelem.

Összesen jelen van százegy képviselő!

Elnök: Most már tehát a ház határozatképes. Felteszem a kérdést, elfogadja-e a ház a mentelmi bizottság javaslatát?

A ház többsége a mentelmi bizottság javaslatának elvetésével Polónyi Géza ellenindítványát fogadta el; tehát *Podmanicky Frigyes* báró mentelmi jogát a nagy port felvert *Kasics*-ügyben nem függesztették föl.

Ülés végén.

Thaly Kálmán interpellált a duna-oderai csatorna ügyében. Az interpelláció kiadatott a földmívelésügyi és kereskedelmi minisztereknek.

Elnök indítványozza, hogy a ház f. hó 21-ig érdemleges üléseket ne tartson s *Pulszky* Ágost indítványának a tárgyalását a hétfői ülés napirendjére tűzze ki. (Helyeslések.) Ülés vége 1 órakor.

Választási mozgalmak.

A *keceli* kerület kormánypárti választói vasárnap *Tarajosy* Sándor pártelnököt hívták föl a jelöltség elfogadására. Tehát teljesülnek vitéz *Tarajosy* ur hó álmai.

Csongrád városából egy kisebb kaliberű küldöttség kereste fel *Gajári* Ödönt, kérve a jelöltség elvállalására. *Gajári* megígérte, hogy ellátogat a kerületbe. Szegény *csongrádi* tatárok!

Szászkán Tornyá Endre ügyvéd fáradozik a szászkaik kerület elnyeréseért. A múlt héten *Mercsina* községben is megjelent és ott az oláhok kimondották, hogy mandátumukat *Tornyának* adják. *Tornyá* oláh nyelven már programbeszédet is tartott, melyben a nemzeti párt hívének vallotta magát. *Tornyá* megjelent *Nikolinc*, *Vranyuc* és *Heyerdorf* községekben is, ahol hasonlóan beszédet tartott. Bizonyosnak hirdetik, hogy *Tornyát* a legközelebbi választáskor a kerület képviselőjévé választják.

A *lubló*i kerületben (*Szepesm.*) az egyesült ellenzék a fiatal gróf *Csáky* Györgyöt szándékozik fölléptetni. A kormánypárt jelöltje a mostani képviselő, *Bobula* János.

Sussak, *Terzatto* és *Buccari* horvát választókerületben is megindult már a képviselőválasztási mozgalom. A kerületet egy évtizeden át *Barcics* Erazmus, a legtulzóbb horvát képviselte. Most ellenjelöltje akadt *Baccich* Henrik, a susáki polgármester személyében, ki legutóbb *Ferenc József*-rendet is kapott.

Néppárti gyűlés Kis-Apátiban.

Ismét a régi nóta: egy-két éretlen, kiskoru zsidó gyerek fütyült, a hogy csak kitelt tőle, de ez a szánalmas erőlködés mitse ártott a szeptember 13-án megtartott néppárti gyűlésnek Kis-Apátiban (*Bars*-megye.)

A gyűlés szónokai, mint azt az alábbi tudósításból láthatjuk, kitétek magukért és nagyrészüik van abban, hogy az aranyos-maróthi kerület választópolgárai e napon néppártiakká lettek.

A gyűlés a következőképpen folyt le:

Vasárnap reggel 9 órakor érkezett meg *Zichy* Nándor gróf Kis-Tapolcsányba, hol *Karácsonyi* kisapáti plebános üdvözölte a néppárt fíradhatatlan vezérét.

Az üdvözlő szavak után fehérruhás leányok virág-bokrétával lepték meg a vendégeket, mire *Zichy* Nándor köszönetet mondott.

Erre mindnyájan kocsikra ültek s 50 tagu bandériummal a nép szakadatlan éljenzése között hajtottak Kis-Apátiba, hol a gyűlés megtartandó volt.

A déli órákban, mikor a nép már mindenünnen gyülekezett, jelentették *Karácsonyi* plebánosnak, hogy a főszolgabíró nem engedi meg a tér körülzárását, (jól lehet a gyűlés mint zártkörű gyűlés volt bejelentve,) s hogy a csendőrök az asszonyokat nem engedik a gyűlés színhelyére menni. A hír megbotránkozást keltett, mit fokozott az, hogy *Budinszky* Lajos jegyző aláírásával ellátott igazolvánnyal a csendőrök több zsidót beeresztettek a gyűlésre.

Amint *Rudnyánszky* főszolgabíró megérkezett, *Zichy* Nándor gróf kérdést intézett hozzá az asszonyoknak a gyűlésről való kizárása miatt. A főszolgabíró azal okolta intézkedését, hogy: „az asszonyok csinálják

a legtöbb zavart és rendetlenséget!“. Zichy Nándor gróf erre kijelentette, hogy a számos gyűlésen, melyen résztvett, mindenütt voltak nők jelen, de sehol zavart nem csináltak.

Rudnyánszky főszolgabíró tehát megengedte, hogy az asszonyok is jelen lehetnek a gyűlésen, de — csak hátul állhatnak.

E közben a nép egyre özönlött s lehetek vagy öt-hatezren, mikor az elnök Zichy Nándor gróf az emelvényen megjelent, és a következő beszéddel nyitotta meg a gyűlést:

Tisztelt barátaim! A politikai kötelesség teljesítésében első helyet foglalja el a törvény iránti tisztelet és engedelmeség, mert a törvénynek engedelmeskednünk kell, de engedelmeskednünk kell Isten törvényének is, és hitünk szerint kell élnünk. Elszomorító jelenség az, midőn a polgári törvény esetleg a népek lelkiismeretével, hitbeli törvényével jön összeütközésbe.

A keresztény ember ekkor is engedelmeskedik a törvénynek, de azért a törvény iránti engedelmeség mellett, kivált alkotmányos államban érvényt tud szerezni hitbeli meggyőződésének is. És mi bizunk benne, hogy érvényt fogunk szerezni mi is!

De hogy is ne biznánk ebben, ha visszapillantunk a magyar apostoli és koronás királyok hosszú sorára, első királyunkra, szent Istvánra, szent Lászlóra és szent Imrére. Ha megemlékezünk történetünk azon kimagasló eseményéről, midőn a koronás király pálcával ment az ellenséges zendülő had közé, és úgy szerzett magának elégtételt. És hogy ne biznánk azon dicsőségesen uralkodó I. Ferenc József alatt, ki mint mi, mindennap az Ur színe elé járul, ki az oltár előtt velünk részesül a szentségekben, s a ki velünk együtt tartja Isten dicsőségére a körmeneteket!

Hogy ne biznánk ebben az alkotmányos uralkodóban, a ki a legkatholikusabb családból származik, melynek egyik tagja, Habsburgi Rudolf leszállott lováról és azt az oltári szentséget vivő papnak adta, maga pedig térdreborulva imádkozta Istenét. A melyből azon fejedelem származott, a ki a kereszt előtt imádkozott, midőn várát a felkelők ostromolták és a ki előtt az Ur szava megnyilatkozott: — Ferdinánd! én el nem hagylak! és abban a pillanatban megérkezett a felmentő sereg és a zendülőket szétverte.

A nő kezébe van letéve a jövő nemzedék nevelése. A nő szüli a gyermeket a világra, a szerető édesanya neveli azt honpolgárrá, és az igazi honleány gyújtja lángra a hazaszeretet első szikráját a gyermek szívében.

Nincs ember, ki ne áldaná édes anyja emlékét, ki meg ne hódolna a nő fenséges erényei előtt.

E kegyeletet a nő iránt Magyarország mindig a legmagasabbra tartotta, mert a boldogságos szűz Máriában az ország patronáját tiszteli. Ő a mi védasszonyunk, róla emlékezünk meg imánkban. Az véd meg bennünket, minthogy az tartotta meg ezt az országot a mai ezredéves ünnepig.

Napjainkban látjuk, hogy a népek és nemzetek elfordulnak Istentől. Látjuk Franciaországban, hol az istentisztelet üldözésnek a tárgya s a hol az egyházi körmenetek betiltatnak. De a katolikus nép felkelt s a hatóság engedett és meghajtá térdét a szentség előtt, melyet előtte hordoztak.

Ez a veszedelmes baj, az államnak az Istentől és kegyelettől való elfordulása fenyeget minket is. Utánozzuk a külföldi vallástalan intézményeket. Azon esz-

mék, melyek a házasságot nem akarják isteni intézménynek tekinteni, amelyek a vallástalanságot törvényesíteni igyekeznek, s amelyek az iskolát el akarják venni, a kisdetek nevelését ki akarják ragadni az egyház kezéből és helyébe a vallásos közönyt veszedelem nélkül vélik terjeszthetni: ezek következményei a külföld vallástalan törekvéseinek, melyek főleg a Szentatya és Róma ellen intéztetnek.

De a magyar nép hű ősi hitéhez és nem fog elfordulni Istenétől, hogy az új kor bálványait imádjá, mert tudja, mindenek felett áll a mi Urunk Istenünk, és idegen isteneink ne legyenek ő előtte.

És azért, hogy mi el ne forduljunk Istentől, hogy visszatérjünk azon keresztény hagyományokhoz, melyek nagygyá és dicsővé tették az országot: erre törekszünk mi, erre hívjuk fel a népet, ezért alakítottuk a néppártot.

Mivel pedig a néppárt a csalhatatlan igazság alapján akar állani, ezért a földiekben is boldogítani akarja a népet és nem akarja azt ámitásokkal tartani.

Mi komoly igazságot, komoly törekvést akarunk hozni mindenbe. Szükséges és megengedhető-e az a gyűlölködés, mely a monarchia két állama között mesterségesen szittatik? Meg kell védnünk a magunkét, de meg kell adnunk egyszersmind a létező viszonyoknak és azok által saját magunk biztonságának és jövőnknek azokat az eszközöket, melyek nélkül a monarchiának se egyik, se másik fele meg nem állhat. Ezért áll tehát a 67-es alapon a néppárt és azért nem látja szívesen azokat a hosszú alkudozásokat, melyek jelenleg a monarchia két része között az időszakonként rendezendő kérdésekben a közvélemény félrevezetésével folynak. Mi ezekben a kormánytól a viszonyoknak lelkiismeretes számbavételét és a lehető előzékenység mellett a kérdéseknek határozott felállítását és mielőbbi elintézését kívánjuk.

Vagy mit mondjak ahhoz, hogy ha kimutatjuk, hogy 32 millióval veszünk be többet, mint kellene, midőn ez évben pedig 40 millió adósságot kell csinálni, hogy megélhessünk! Ez 70—80 millióval való több költség! Tehát világosság, őszinteség és megélhetőség a költségvetésben: ez kell nekünk. A nép is akarja tudni, mire fordítják keserves filléreit és ha a nép alkotmányos jogokkal bír, akkor azok gyakorlására szükséges eszközökkel is kell bírnia és nem szabad őt félrevezetni. Mi az állambáztartásban oly intézkedéseket kívánunk, hogy a népek nemcsak megélhetése biztosítható, hanem rajta kell lenniük, hogy annak életmódja is megkönnyíthessék. Mi tehát, mint néppárt, benne állunk azon nagy, óriási seregben, mely a vallástalanság ellen küzd, mely a hit alapjára akarja fektetni az életet és a társadalmi létet.

Mi a néppárt javáért küzdünk s midőn azt tesszük, akkor egyszersmind a haza, akkor egyszersmind a király, a dicsőségesen uralkodó király javáért is küzdünk. Éljen felséges urunk! éljen a felséges uralkodó ház minden tagja! éljen a néppárt! küzdjön rendületlenül az igazság és a nép javának zászlaja alatt!

Taps és éljenzés követte Zichy Nándor gróf szavait, kinek beszédét Zelenyák János dr. képviselő tolmácsolta tótul. Azután ugyancsak Zelenyák beszélt magyarul az „új rend“-ről. Fejtegette a magyar nemzet szabadságszeretetét. Ezer év alatt sok csapás ért bennünket, török, tatár pusztították országunkat, de a magyar sohase szünt meg rajongani a szabadságért. És most, támadt egy irány, mely a nép szabadságát el akarja kobozni, a nép jogát gyalázatosan el akarja

venni. Nyitra és Stomfa tanúság rá, hogy mire törekszik a liberalizmus, de egyszersmind intő szó nekünk, hogy e rendszer ellen küzdjünk. E küzdelemben ócsárolnak, megrágalmaznak ugyan bennünket, de mondjon bárki bármit, azt nem fogja senki eltagadni, hogy Isten, haza és király szent előttünk. Szól az új rend káros hatásáról és azzal végzi beszédét, hogy a mint a keresztény szellem táplálta és tartotta fenn az országot, úgy ezután is csak a keresztény irány képes a nemzet fejlődésére biztos alapot nyújtani.

Zelenyák tetszéssel fogadott beszéde után *Vaculik* Vince dr. ügyvéd szólott tótul nagy hatással a kisiparról és kisgazdaságról. Ugyanezt fejtegette *Marsovszky* Endre dr. magyarul, kinek beszédét a hallgatóság éljenzéssel fogadta.

Végezetül még Zelenyák dr. beszélt tótul az új rendről, majd *Zichy* Nándor gróf mondta az elnöki zárszót. Bejelenti, hogy a mosonmegyei néppárti kör üdvözlő táviratot küldött a gyűlésnek, míg viszont ő a gyűlés nevében üdvözölte a bibornok primást és Rimély megyés püspököt, továbbá *Esterházy Miklós Mór*ic grófot. Miután még a hatóságnak köszönetet mondott a tapintatos eljárásért, felhívta a jelenlevőket a néppárt elvei mellett való törhetlen ragaszkodásra s azután a gyűlést a király éltetésével berekesztette.

Az elnöki zárszó után a nép *Zichy* Nándort és a néppártot éltetve oszladozni kezdett s mintegy félóra alatt nagyrészt elvonultak; de a közelebbi falvak lakosai még ott maradtak, bevárva, míg a szónokok elutaznak, hogy még egy utolsó éljennel fejezzék ki elismerésüket fáradozásukért.

Tanulságok.

Az Ugron-párt „nagy papirja“, a *Magyarország* a dunapataji választásból tanulságokat von le a néppárttal követendő magatartására nézve. Tanulságai keserűek, mert panaszkodik, hogy a néppárt nem szavazott a jelöltjükre, hanem semleges maradt.

Azt eddig is tudtuk, hogy a függetlenségi párt a mi elveinket, melyek a nép javát célozzák, nem helyesli. Ezt fölösleges is volt kijelentenie. Hanem azt mondja a *Magyarország*: A felekezeti és köz- és társadalmi életben annál erősebben elítéltük, minél nagyobb mérvben hódoltunk a vallásosságnak és minél makacsabban ragaszkodunk a kereszténységhez. Nem tudom, minek tudjam be ezt a kijelentést, mely nagyon kevés gondolkozási képességről tesz tanúságot.

Oh jó uraim! nem kérünk mi abból a vallásosságból, amely hitelvei fönntartása mellett jönnek találja az olyan törvényeket, amelyek az igazi vallásos életben mélyen bevágódnak. S ha önök csakugyan oly mértékben itélik el a felekezeti és társadalmi életben, amilyen a vallásosságuk, akkor ugyan nem itélik el egy mákszemnyire se, mert bizony egy idő óta nagyon zsidófelekezeti szagú önöknek minden porcikájára. Jobban szeretjük mi az olyan ellenséget, aki velünk szembeáll, mint az olyat, aki előlről barát, hátulról ellenség.

Igaz, volt idő, — mikor az Ugron-párt megvédelmezte, — de nem ám a néppártot, hanem igenis a *népjogokat*, választási szabadságot, a törvényt. Ne hányja fel tehát nekünk ezt a *Magyarország*, mert ezzel csak kötelességet teljesítettek. Ezzel védelmezték a saját bőrüket is. Mert pokolba az olyan párttal, mely a

népjogokat hangoztatva, a nyitrai, stomfai jogtiprásokat szó nélkül tudta volna hagyni.

Erre tehát nincs több szavunk.

„A sokszorosan adott ellenzéki védelem után föl lehetett tételezni, hogy a hol mi fogunk szembeállani a kormánypárttal, a néppárt adáz ellenségével, támogatni fog a néppárt“ mondja tovább a *Magyarország*. Megjegyezve, hogy minket, mint politikai pártot, sohasem védelmezett az Ugron-frakció, mondunk ez állítására egy kadenciát.

A függetlenségi párt s hivatalos lapja a *Magyarország* vajjon elfelejtette-e már a múlt évi választásokat, hát nem tud semmit *Körmendről*, *Zurányról*, *Duna-Szerdahelyről*, *Bonyhádról*? No persze, ez kellemetlen dolog a „nagy papirosra“, hát jó lesz elfelejteni.

Hát mi meg nem felejtettük el és eszébe hozzuk a *Magyarországnak*, hogy voltak valamikor, nem is régen, ott *Körmend*, *Zurány*, *Duna-Szerdahely* és *Bonyhád* felé választások, ahol a függetlenségi párt elveit arra a bizonyos szögre akasztották s támogatták a *legnagyobb ellenséget*, a kormánypártot, nehogy az az átkos néppárt valahogy győzni találjon, mert akkor elvesz a haza, azaz a husosfazekak ígért-földje.

Emlékeznek-e ezekre a megtörtént dolgokra a *Magyarországnak*? Lám, — sok dologgal kár előhozakodni, mert nekünk is vannak ám pokrócaink, még pedig elég vizesek. Azt mondhatja ezekre a *Magyarország*: igaz ez, de az említett választásoknál *Kossuthék* támogatták a kormányt.

Am legyen, megengedjük, de akkor kérjük, ha ezt az elvárulást tudja a *Magyarország*, akkor miért iparkodik annyira egyesülni a komoly ellenzék (*Ugron*) a titkos kormánypárttal? Hisz ebben a „*Tanulságok*“ című cikkben is a *Magyarország* „a testvérfüggetlenségi párt karöltéséről“ beszél!

No hát ebben az eljárásban nincs egy mákszemnyi következetesség se. Nyissa csak fel az Ugron-párt hivatalos közlönyének, a *Magyarországnak* folyó évi május végi lapjait, talál ott nagyon furcsa dolgokat.

Megtalálja ott az Ugron-párt annak bebizonyítását, hogy a *Kossuth* pártja titkos kormánypárt.

Vegye csak elő az Ugron-párt hivatalos lapjának a *Magyarországnak* ez évi első számait, vagy ez év, augusztus 7-iki vezércikkét, ahol meg vagyon írva, hogy: „De hiszen ma már általános az a nézet, hogy az *Eötvös-Justh-Kossuth* frakció s a *Loydbeli* kormány közt teljességgel nincsen áthidalhatatlan választó-vonal.“

Ezek a *Magyarország* szavai; — már most az említett számokban vagy igaza van a *Magyarországnak*, vagy nincs.

Ha nincs igaza, akkor a *Magyarország* valótlan dolgokat állított, ami még ő nála se szép; — ha pedig igaza volt, akkor ugyan furcsán állunk elvek tekintetében az Ugron-pártnál is.

Mert akkor a helyzet így áll: május végén a *Magyarország* (oka lévén rá) kormánypárti jelzővel bélyegzi meg a *Kossuth*-pártot, reá három hónapra meg karöltve akar haladni vele.

Hát *Förster Aurél* melyikhez tartozik? Komoly ellenzék-e, aminek az Ugronpárt tartja magát, vagy kormánypárti ellenzék, aminek a *Magyarország* tartja a *Kossuth*-pártot? Mert mindakettő egyszerre nem lehet. Ezzel szeretne tisztába jönni az ország választóközönsége.

„Mindenkit a barátjáról ismerhetsz meg“, — tarja a közmondás. Az Ugron-pártnak, a komoly ellenzéknek, újra barátja lett a kormánypárti ellenzék, a *Kossuth*-párt.

Igy tehát vagy Ugron lett kormánypárti ellenzék, vagy Kossuth lett valódi ellenzék; — ha az első eset áll, akkor a dunapataji néppárt jól tette, hogy nem szavazott, ha a második eset áll, akkor is jól tette a dunapataji néppárt, hogy nem szavazott, mert a Kossuth töredék olyan elveket is vall, amelyek a husosfázék párjától vannak telve s a konc mellé radikális izjár. Ilyenekre pedig a néppártnak szüksége nincs.

Miért nem állított az Ugron-párt olyan jelöltet Dunapatajon, akiről bizonyos volt, hogy ellenzéki? De először összeszidni, megbélyegezni a Kossuth-pártot, azután meg vele együtt működni, ez nagyon gyanus eljárás.

Kutyából nem lesz szalonna soha, Eötvös-Justhból se lesz soha igazi függetlenségi. — Ezt nem tudják Ugronéknál?

Még egy része van a Magyarország cikkének, melylyel lőni akart, de hátrafelé sült el. Önmagát lötte meg vele.

Szól pedig eképen: „Zichy Nándor az ingyen kecskeméti kerületből ki akarja turni az egyházpolitikai harcok erős bajnokát, Bartók Lajost — vagy a szegény piaristát, H vizyt a dús gazdag Esterházy Miklós Móríc Nagy-Kanizsáról akarja kiüzni.“ Ahány szó — annyi tévedés.

Itt a „szegény“ piaristának a „dús gazdag“ gróffal való összehasonlítása vajjon mit jelent a Magyarországon előtt?

Akármit jelent, de kijelentjük, hogy nem a néppárt ejtette el Hévizyt, hanem választói. A kanizsaiak Hévizyt semmi körülmények között se választanak meg többé s ezután az lenne-e az okos dolog, ha engednők, hogy e kerületet a kormány szerezzé meg?

S mi az a kiturás, kiüzés? Nem a két néppárti vezér akarja Bartókot kerületéből kiturni, hanem az általa képviselt elvek. Hiszen Zichy Nándor hiába menne Kecskemétre vagy akárhova, ha ott nem néppártiak volnának a választók. Ha pedig a választók néppártiak, akkor a néppárt köteles jelöltet állítani. Éppen azért alakult meg a néppárt, mert a választók belátták, hogy ha még továbbra is lidérc-politika után futnak, akkor tönkre megy az ország. Nem a nagy urak alkották meg a néppártot, hanem megszületett a nép szívében, az okosabb emberek meg formát adtak neki, s így a nép szívében született eszme testet öltött. Azt csak nem kívánhatják, hogy egy egyszerű földmives ember vegye kezébe a néppárt zászlóját, kinek ahhoz se elég tehetsége, se elég befolyása nincs.

Miért nem hányják a nemzetipárt szemére, hogy gróf Apponyi a vezére? Hát a függetlenségi párt egyik vezére nem a gazdag Ugron, kinek Erdélyben kiterjedt birtokai vannak?

Épen csak a néppártnál érvényesítik ezt az ostoba kifogást? Eötvös, Justh, Bánffy, Szapáry se kunyhóban születtek, mégis lehetnek pártvezérek.

Éppen csak a néppárt vezéreinek hiba az, hogy nem pazarolták el ősi birtokukat s nincsenek zsidózsebben? Ez csak dicsőség rájuk. Bizony úgy látszik, egy idő óta a Magyarországnál is elkelne egy kicsit több a tisztességes tollból.

Nem a mi vezéreink anyagi függetlensége a hiba atyámfiai! Vallják be őszintén, hogy azon vannak megremülve, hogy veszélyben a mandátum s látják a nép elpártolását meddő politikájuktól. Látják, hogy a választópolgárok csatlakoztak a függetlenségi párt politikájában, s seregesen mennek a néppárt zászlója alá.

Itt a nép vontá le a tanulságot a függetlenségi párt viselkedéséből s ez bizonyára sokkal keserűbb a függetlenségi pártra, mint a Magyarország „Tanulsága“ a néppártról.

Révfy Lajos.

A zsidóság.

Érdekes beszélgetésem volt a mult napokban egy öreg zsidóval, mely élénken mutatja, mennyire el van kaptva és telve önmagával ez a gyanus nép. Már nyíltan beszélnek, hogy Magyarország nemsokára egészen az övéké lesz, hisz már ugyis annyival tartozik Rothschildnak, hogy soha se tudja kifizetni.

A mult tavasszal irt egy szegedi zsidó a t. szerkesztőséghez egy levelet, melyben a népet „ostoba parasztnak“ nevezte. En meg hozzáteszem: meg igazibb volna azt mondania, hogy ostoba barom, mert hiszen a dologkerülő zsidóságnak valóságos igas barma. A hatalom is az övéké és tetszésük szerint forgatják annak kerekeit. A választások az ő tetszésük szerint folynak le.

De tenni kell, még erőszakkal is. A nap a sötétségből csak lassan tör elő és lassan világítja meg a tájéket, mig végre fönn ragyog és mindent behint sugaraiival.

De térjünk a dologra.

Hozzám jön egy öreg zsidó egy magyar munkás emberével s azzal kezdi: Nézze csak, azt irták a falakra az éjjel: „üsd a zsidót bottal“; Mink irtunk a szolgabírónak, ki azt felelte: ha valami történik, hát csak értesítsük, annyi katonát küld, a mennyi elég lesz a kihágás elfojtására.

Kérdezem: Mind zsidókatonákat küld a szolgabíró ur?

A zsidó hallgat.

Ismét kérdem: Igérte a szolgabíró ur, hogy mind zsidókatonákat fog küldeni?

A zsidó megint hallgat.

— Tudja ki az a katona, kinek a fia, és miként érez az? Annak a fia vagy testvére, a kire kiküldik és ugy érez mind az, a kire küldik. Tudja mi történt Kievbén, mikor a civilek megtámadták a zsidókat? Folyamodtak a katona-hatósághoz, de nem kaptak katonát. Megint irtak. Akkor az egyik tábornok küldött ki egy szakaszt. De mikor a katonák megérkeztek, a civilek őket is megtámadták. Erre a katonák eldobálták a fegyvereiket és elfutottak. Miért dobálták el? Azért, hogy a nép szedje föl és legyen neki fegyvere a zsidókkal szemben. Hát arra emlékszik-e, mi történt a szomszéd községben? Egy magyar embernek az utcai kövecshalmot kijelölés szerint a zsidó kijáratába kellett lerakni és ezért a zsidó pörbeszállt véle. Összefutott több zsidó és a magyar embert meg is fogták. Éppen akkor ment arra egy katona. Ez a zsidókat eltávolította azon hozzáadással: volnék csak civil, majd megtanítanálak.

A zsidó mindezekre felelni nem tudott.

En folytatom: Minden eshetőségnek maguk az okai, mert nem ismerik be, hogy vendégeként jöttek ez országba és mint vendégek élnek és laknak benne. Hanem ma már parancsolnak a házi gazdának is, sőt meg is verik. Mi ugyan nem érjük meg ezt az időt, de unokáink meg fogják azt érni, hogy születik ember, aki azt fogja mondani: „ez tovább nem tűrhető, utánam fiaim!“ Akkor lesz jaj, jaj és sok-sok vér folyik.

Nem fogja eltalálni a szerkesztő ur, hogy mit mondott erre a zsidó?

Azt mondta: Mikor Jákob bement Egyiptomba, 72-ed magával ment be, s mikor Mózes kihozta őket, 40,000-en jöttek ki.

Reá nézek a zsidóra s kérdem:

Evvel azt akarja mondani, hogy ma már annyian vannak, hogy nem félnek? No-no. Csak lassan. Ha este, mikor már az öregek lenyugosznak, akkor jön engedély, hogy szabad a zsidót Jordán felé indítani, mikorra az öregek észrevennék, hogy a községben valami van, akkora a még főnköszáló fiatalság már elbánná velük.

Ugy látszik, a zsidók teljesen bele élték magukat abba, hogy ma minden az ő óhajításuk szerint megy. Hisz Budapesten most ünnepelnek, hogy az ezredik évben ez országot meghódították a zsidók, itt is bebizonyul, hogy mi ostobák vagyunk, mert míg a magyar vérrrel szerezte meg ez országot, ők megszerezték szóval és nem is lesznek érte tovább magyarok csupán 8 napig, akkor jön a rabbi, vagy ki? és átalakítja őket zsidónak, és nevezi magát magyar-zsidónak és élvezi a magyar jogokat. A zsidó csak 8 napon át magyar. A nők azonban miután nem szenvedtek semmiféle átalakulást, azok nem is zsidók, mert Magyarország bár mit termeljen vagy szüljön is, az mind magyar. Tehát ez az ország a zsidót is magyarnak szülte. Mivel azonban 8 nap után átalakítja zsidónak, azért nem méltók semmi néven nevezendő magyar jogra, mert az által azt bizonyítja, hogy ők csak magyar jogu zsidók, és nem is akarnak egyebek lenni. Az 50 kros magyar név az csak annyit ér, mint egy nagy palota fölött egy kényszer lobogó.

Főtisztelendő szerkesztő ur, én választó nem vagyok, mert én is csak az igavonó barmok közé tartozom, de sajnos a választást illetőleg jövőre, — igaz, hogy a polgári házasság nem kell azoknak se, a kik megcsinálták, és a reformátok minálunk sincsenek ellene a néppártnak, — az én észleletem az, hogy a néppártnak nagyon-nagyon bajos lesz zöld ágra jutni itatás nélkül, a milyennek én átlag a népet ismerem.*)

M. K.

T Á R C A

A szellemkirály.

— Ballada. —

*Ki vágat ily késő éjben,
Ily nagy szélben az utfélen?
Az atya 5 kis fiával,
Bizton tartja két karjával.*

*) Ha a néppártnak itatás nélkül bajos lesz zöld ágra jutni, hát akkor elbukik és vége a népnek. De a néppárt itatni még se fog. Aki inni akar, mehet a liberálisokhoz, szavazhat liberálisra. Ha a néppárt elbukik az nem nekünk lesz baj, hanem a népnek. Mi semmit se veszünk vele, leszünk akik voltunk, de a nép veszít.

Mitől remegsz kis fiacskám?

„A rut szellemkirályt talán

Édes atyám te is látod!?”

Ködkép fiam az, nem más ott.

„Kedves gyermek óh jer velem!

Együtt játszunk majd szüntelen.

Szedünk parton szép virágcsát,

Kapsz anyámtól arany ruhát.“

„Atyám, atyám most sem hallod,

Szellemkirály, hogy mit suttog?”

Csak csendben, csendben gyermekem,

Nem egyéb az, mint képzelem.

„Szép gyermek hát eljössz velem

Leányaim várnak régen.

Körtáncukba bevezetnek,

Megládd, hogyan örülsz ennek!“

„Atyám, atyám látom ott hidd,

Szellemkirály leányait.“

Fiam, fiam te a rémnek,

Távoli fűzfákat nézed?

„Gyermek, szépséged ingerel,

Hogyha nem jössz én viszlek el.“

„Atyám, atyám most ragad meg,

Szellemkirály most sebez meg.“

Az atya csak most éré fel:

Haza nyargal gyermekével.

Megérkezik. De gyermeke

Karjai közt halott leve.

Goethe után: L. L.

Egy vén asszony.

(Utirajz.)

A gőzerőt korunkban ezer meg ezer ember veszi igénybe, hogy vele bekalandozhassa a világot. A körutazási jegyek, a külön-, kéj-, háló-, étkező-, luxus- és villámvonatok készséggel állnak az utazási dühtől elragadt közönség rendelkezésére és nehézkes őseink, kik

ám, még pedig sokat. Ha tehát eladja magát, hát akkor meg is érdemli, hogy megnyuzzák. Hisz maga akarja így. Mi eleget teszünk érte, amidőn országszerte járunk, kelünk, fáradunk, kölünk. Pedig ha otthon maradnánk, pénzünket is meg takarítanók, meg aztán, életünk is kényelmesebb volna. De hát ezt az áldozatot meghozzuk szívesen. Azt azonban nem tesszük, hogy még meg is fizessük a népet azért, hogy saját javára tegyen valamit és becsülje meg magát. Ha nem kell neki a jó, vessen magára. De akkor aztán ne panaszkodjunk ám.

Szerk.

csak érett megfontolás s akkor is bizonyos ünnepiességgel szálltak a postakocsiba, ugyancsak ámulnának, látván: mily gyorsan, mily könnyelműen határozzuk el magunkat az utazásra.

Azt lehetne hinni, hogy a németek — akik pedig minden csekélységből tudományt faragnak — az utazás elvi meghatározására is ügyet vetnek, de mindeddig még nem jelent meg mű a könyvpiacra, mely az „Utazás kátéja“ vagy „Az utazás tudományának alapvonalai“ címet viselné.

Ha mi a legelső, utunkba akadó kupéba beleprésseljük magunkat, ott fázunk, unatkozunk, elalszunk és éhezünk, hogy ezek után szinte keréketörötten érkezünk meg a célhoz, — ez nem nevezhető utazásnak. Otthonosan kell, hogy érezzük magunkat a kocsiban, mint az az egyszeri utazó-ügynök, ki a Semmeringen való átutaztában a robogó vonaton tökéletes ruhacserehez fogott, persze azt híven, hogy a hosszú alaguton át alkalma lesz e kényes művelethez. Tévedésből azonban a rövid alagutat választotta.

Egy ujonc avagy egy műkedvelő az utazás terén, ki nem juthat a kupében saroküléshez és nyitott ablakát se tudja megvédeni, mindig sajnálatos benyomást kelt bennem, mert a magam kezdő korára emlékeztet, ámár még a legkiműveltebb „utazó művész“-szel is megtörténhetik néha olyasmi, mely számításán és a szabályokon kívül esik.

Évek előtt az osztrák-vasut G.—K. vonalát több hónapon keresztül igénybe vettem és itt töltöttem ki inaséveimet mint utazó. A kalauzok — szivélyes és megközelíthető egyének — többnyire szenvedélyes vagy legalább is alkalmi dohányzók voltak és igen tiszta megkülönböztetést tudtak vonni egy pénzen vásárolt rossz szivar s egy ajándékba kapott jó havanna között. Nekem, tulzás nélkül mondhatom: személyi rokonszenv folytán többféle előnyt nyújtottak. Éjszakai nyugalmat minden lehető módon biztosították és mindenféle alkalmatlanságot, mint például élcelő kereskedő-ügynököket, kutyatulajdonost stb., távol tartottak tőlem. Birói kifejezéssel élve: „izoláltak“, elszigeteltek engem.

A vonat rendszeren éjfél után néhány perccel érkezett meg. Egyszer azonban a lehullott nagy hó jóval késleltette és én valamint több paraszt utas fázva, türelmetlenül várakoztunk a hideg, elhagyott állomáson.

A vonat végre berobogott s a G.-ben való tartózkodás a késés folytán megrövidült. A konduktorok ideoda futkostak, a kocsijátok ki-becsapódtak s a helyzetet éles hófúvás tette tűrhetlenné. Jó magam egy előttem eliramló kalauzt csiptem el a kabátja szárnyánál fogva és odasugtam neki:

— Hallja-e, aludni akarok!

A megszólított figyelmesen reám nézett s aztán (valószínűleg fölismert) egy homályos kupéba tolt be engem, hol egy összekuporodott, látszólag asszonyi alakkal találtam magamat szemközt, mely mélyen aludni látszott s így nem is vett tudomást jöttömről. Midőn a kalauz később jegyet jött bélyegezni, sajnálatát fejezte

ki előttem, hogy nem tudott számomra jobb helyet szerezni; úgy is ez lévén az egyedüli fűtött kocsi a vonaton. Én kérdő tekintetet vettem hallgatag utitársam felé a szögletbe, mire a kalauz feleletképpen így morgogott:

— Egy vén asszony... nyugodtan alhatik tőle... jó éjszakát!

Felhajtott bárányszőr gallérjába temetve fejét, a kilincset óvatosan megnyomta s tovább folytatta kényelmetlen utját a külső futóhágcsón.

A vén asszony halkán hortyogott. Böröndöm után nyulva, csakhamar előkészületeket tettem az éjszakahoz.

Mily praktikus fickók ezek az amerikaiak: mennyire értik az utazást! Minő pompás uti készülékeket köszönhetünk nekik! Mindenek előtt felcseréltem hideg, kényelmetlen cipőimet a „nélkülözhetetlen, patent utipapucsokkal“, bivalyszőrrel bélelve. Azután felfujtam a különböző kaucuk-párnákat, felraktam magamra a patent uti szemüveget a fényellenzővel, a hópápaszemet, a fülvédőt, a respiratort, (az esetleg megakadó lélekzés gyógyítására) továbbá rendbe hoztam a többi apróságot, melyek által a megszokás embere azon csalódásba ringathatja magát, hogy saját otthonában álmodozik.

A plaide-kendőkbe és shawlokba burkolt öreg mama tovább folytatta mély álmát. Terjedelmes előkészületeim legkevésbé se zavarták őt álmában, a mi az aggoknál a veszendő életerő jele. Miután Jean Paul tanácsát követve, gondolatban egy párszor tizig számláltam a számokat, csakhamar álomba merültem, melyet a számok egyhangú, értelem nélküli ismétlése idézett elő...

Tiszta, napfényes, fehér téli reggelre ébredtem s első tekintetem egy földön heverő kis könyvre esett, melyet nem ismertem magaménak.

Aranyos födele: „Egy bakfis szenvedései s örömei“ címet viselte és nyilván a vén asszony ejtette el azt alvás közben. Érette nyultam, de karom nem volt elég hosszú hozzá s így óvatosan fölemelkedtem rögönzött ágyamban, ámár csak egyik lábam jutott a padlóra, mert egy ijedség megállította mozgási képességemet. Mit láttam!

Ott, hol az öreg asszony aludott, egy ifju, csinos leányka ült, karcsu derekáig melegítő plaidekbe s takaróba bujtatva. Fejét — aranyos szőszke fejecskejét — ábrándozva a sarokba mélyesztette és onnan összefont karokkal a téli reggelen látszott elmerengni, miközben lehelle a hideg ablaktáblára kedves jégvirágokat rajzolt.

Néhány pillanatig valószínűleg észnélküli merevséggel ültem helyemen, mert fölöttem meglepődtem, midőn uticédom nevét hangosan kiáltozták odakinn.

Nem volt veszteni való időm, hisz már is indulófélben volt a vonat. Gyorsan felugrottam, lekaptam fejemről a sapkát, lábaimról a papucsokat, a levegő füttyölve szállt ki a kaucuk-párnából s egy pillanat elteltével minden apróságom eltűnt a böröndben. A

hölgy, azt hiszem, egyszer se tekintett felém e lázas csomagolás közben.

A kocsi-fékező surlódott, az ajtó megnyílt s a kalauz, jégesapokkal a hajszán és prémgallérján, elém sietett, hogy a kiszállásnál segítségemre legyen.

A nagy sietségben bucsu-üdvözetet dadogtam, melynek hivatása lett volna szégyenkezést, rémületet és bocsánatkérést kifejezni. . . .

A szöke angyal — minden nagyítás nélkül mondatom: az volt — nem felelt, de ha nem csalódom, félrefordított kedves arcáról gunyos mosolyt olvastam le.

Midőn a kocsiajtó ismét becsukódott, a kalauzra támadtam:

— Az ördögbe is, mit beszélt maga nekem egy vén asszonyról! Nézze meg most jól, hisz az egy ifjú hölgy, egy gyönyörű hölgy! Miért nem mondta azt nekem mindjárt?

A kalauz sunyi módon rám nézett:

— Ön uram azt mondta, hogy *aludni akar!*

mondá némi hangsúlyozással.

Formátlan, bélelt keztyűjébe dugott jobbjaival szalutált s a lassan meginduló vonatra föluggrott.

A gazember!

Schönthan Pál után: *Iródeák.*

H I R E K.

Tisztelt előfizetőinkhez. Tisztelt előfizetőink jelentékeny része az aratás utánra ígérte fizetési kötelezettségének teljesítését, amidőn a föld népe jobban jut egy kis pénzhez. Miután Isten kegyelméből ezt az időt is megértük már, kérjük tisztelt megrendelőinket, kik hátrálékban vannak, szíveskedjenek hátrálékukat mielőbb letörleszteni, mert minket is sok kötelesség terhe nyom.

Tekintettel a közeledő választásokra, többen azt kívánják, hogy ha lehet, szeptembertől hetenkint háromszor küldjük nekik a lapot. Ezeknek azt üzenjük: szívesen teszünk eleget kívánságuknak s ezentúl hetenkint háromszor kapnak lapot. Ha már új évig netán kifizették volna lapjukat, a háromszori lapért még 1 frt 40 krt kell utánfizetni. Ha pedig még nem fizették ki, úgy hónaponként 50 kr. az előfizetési díj.

Teljes tisztelettel

a „Magyar Néplap“ szerkesztősege.

A kath. legényegyesületek érme. A orsz. közp. legényegyesület negyvenéves fennállásának emlékére emlékérmeket veretett. A bronzérem egyik oldalán a gyermek Jézust karjain tartó szent József féldomborművé képe látható. A kép körül ezen felirat van: Szent József könyörögj érettünk! A hátlapján egy méhkas alatt a következő sorok hirdetik az érem célját és jelentőségét: „Az ezredéves Magyarországot ünneplő Katolikus Legényegylet (Isten áldja a tisztességes ipart) negyvenéves fennállásának emlékére. „MDCCCXCVI.“

Budavár visszavételének ünnepe. A budavári koronázási templomban Mária névnapján fényes istentisztelet volt, a melyen megünnepelték Budavár visszavételének 210-ik évfordulóját is. Az ünnep délelőtt 10 órakor kezdődött, a mikor körmenet vonult a Szentháromság-térre, melyet az árvaházi-fiúk és apáca növendékek nyitottak meg. A nagymise közben Brunner Margit kisasszony 1493-ból, Juhász Ferenc pedig a török hódoltság korából való Mária-dalt énekelt. Az esti 8 órai harangszó után a 86. ezred zenekara a Mátyás-torony magas erkélyén hat régi Mária-éneket, Bogisich Királyhymnusát és végül a szózatot adta elő. A nagyszámú közönség az előadás végén éljenzéssel és tapsal adózott a zenészeknek. A nap folyamán sokan nézték a Mátyás-templom szépségeit.

Hazatért zarándokok. Mária-Cellről mult hét szombatján reggel fél hat órakor érkeztek meg a zarándokok, számszerint 860-an, több egyházi férfi vezetője mellett. A hívek másnap, vasárnap délelőtt Mészáros Károly ferenc-rendi atyának, mint a zarándoklás fővezetőjének, emlékül diszes ezüstserleget nyújtottak át.

Zsidó hazafiság. A zsidóság hazafiságát szép világításba helyezi a következő tény, melyet a Dunántuli Hirlapban olvasunk. Bulatti Dávid 42 évig működött a győr-ujvárosi zsidóiskolában anélkül, hogy egy magyar szót megtanult volna. Az egész idő alatt nyakra-főre németesítette a zsidó ifjúságot; de keresztény családokba is befurakodott úgy, hogy meggazdagodott. Most nyugalmazták, s érdemeit jegyzőkönyvbe iktatták, alapítványt tesznek nagy nevének megörökítésére és — a mi a fő — a hitközség tiszteletbeli tagjai sorába akarják választani! És mindez azért, mert dicsően teljesítette kötelességét a zsidó ifjúság németesítése körül. Utóda Pfeiffer Mór, a hitközség elnökének nagyreményű öcsöje, mindezt látva, neki buzdolt és az iskolai előadások első napján kijelentette, hogy aki az ő órái alatt egyetlen *egy magyar szót mer kiejteni*, az szigorú büntetést kap. Ilyen a sokat emlegetett zsidó hazafiság.

Zsidó szédelgés az új renddel. Funkenstein Izidor honpolgár miután részletfizetésre eladogatott sorsjegyeivel nem boldogult, beállott „állami pap“-nak s derűre borura kötötte a polgári házasságokat, a vidéki egyszerű cselédség rovására. A körmönfont csaló Karánsebesen és Resicabányán ütötte fel sátorfáját, hol „miniszteri megbízott“-nak adta ki magát s mint ilyen polgári házasságot kötött azok közt, kik nála jelentkeztek. Megjegyzendő, hogy e mellett „házasságközvetítő intézete“ is volt, melynek segítségével sikerült feleket szereznie. Különösen cselédemberekre vetette szemét s ha jól megfizették, nemcsak összeadta őket, de még anyakönyvet is vezetett a „házasságokról“-ról. A hatóság végre neszt vette a galád üzelmeknek s le akarta tartóztatni Funkensteint. A jó madár azonban megszökött s most körözik.

A kislódi gyűlés betiltása. Belák Lajos devecseri főszolgabíró méltó híve a liberálisnak. Éppen ezért kötelességének vélte a szeptember 13-ára bejelentett kislódi (Veszprém m.) néppárti gyűlés megtarthatása elé akadályt gördíteni. Hivatalos végzéssel betiltotta tehát a gyűlést s ezt a betiltást avval okolta meg, hogy Óváry Ferenc orsz. képviselő szeptember 6-áról szeptember 13-ára halasztott beszámolóját ugyan-e napon kívánja megtartani. A mint ebből kitetszik, Óvárynak ebben az akna-munkában a néppárt ellen, nagyobb része van, mint magának a liberális érdemekre törekvő főszolgabírónak. De hát ezen esetben a kislódi egyszerű nép nagyobb udvariasságot tanusít, mint Óváry képviselő ur, mert a kislódiek tüntetés nélkül visszavonultak Óváry elől, ki őket saját otthonukban leszorította a térről. Majd meglátjuk, mivel fogja ezt az udvariasságot Óváry ur viszonzni! — A képviselő beszámolója különben is úgy sikerült, mint esős időben a tűzijáték.

Orosz zsidók nyomora. Az Eötvös-Kossuth párt egyik hidegszájú lapocskája „A Mi Zászlónk” arról számol be az olvasónak, hogy mit csinálnak azok az orosz zsidók, akiket még 1844-ben I. Miklós orosz cár telepített le, számszerint 11 zsidó telepet létesítve, azon hiedelemben, hogy a zsidók itt becsületes földműves munkásokká válnak. A jó hizemű cár már régen pihen ősei sirboltjában és így nem lehet abban a ritka szerencsében, hogy ezeknek a telepéseknek a sorsáról tudomást szerezzen.

Ma már ugyanis alig három ilyen telep áll fenn, s ez a három is nyomorultul elszegényedett, úgy, hogy a lakosok kénytelenek a napi szükséglet fedezésére a zsidókat segítő szent-pétervári társulathoz fordulni segítségért. Pedig a földmívelést üzö zsidó telepesek nagy kedvezményekben részesültek, így pl. 10 évi adómentességben és 25 évi hadmentességben. Úgy látszik, hogy ezek mellett a pusztulást „belső okokban” kell keresnünk, a mit megtalálunk hamar, mert ismeretes, hogy a telepések között nagy a nemzetközi szocializmus iránti szeretet, a mi valószínűleg győzedelmeskedett a munkaszereteten. Magok a telepések a rossz időjárást mondják pusztulásuk okának, ez azonban csak kifogás, mert Oroszország más helyein rosszabbak a viszonyok és mégsem mentek tönkre az emberek.

Hát a mit a hidegszájú „Mi Zászlónk” nem mer kiköpní, semmi más, minthogy ebből is csak az a tanúság, hogy „kutyaórából nem lesz szalona!” Az a bizonyos *belső ok* nem más, mint hogy a dolog bűdös a zsidónak, csálni meg nem lehet abban a buta muszkaállamban, csak a fölvilágosodott Magyarországon. A muszka nem türi a nemzetközi szocializmust sem, mert tudja, hogy azzal mi a célja a zsidónak. Megölni a haza és vallás iránti szeretetet, hogy az övé lehessen a föld. Ilyen célokkal csak nálunk boldogul a zsidó.

A tiszafüredi ünnep. Tiszafüreden e hó 12-én leplezték le a Tass és Szabolcs honfoglaló vezérek emlékére emelt diszes szoborművet s e napon avatták föl az ujonnan épült városházát. Az ünnepre Budapestről a kormányt képviselő Zsilinszky Mihály államtitkár vezetése alatt nagyobb társaság rándult le. Tisza-Füreden a pályaudvaron Fülöp Zoltán főszolgabíró fogadta küldöttség élén a vendégeket, kiket bandérium kísért ezernyi ember sorfala közt a városba. 3 órakor az új városháza fölavatásával ezredévi diszközgyűlés volt. Borsos Flóris főjegyző elmondta ünnepi beszédét, ezután a muzeumot és közkönyvtárt adta át rendeltetésüknek a buzgó alapító és gyűjtő Tariczky Endre plebános. Majd Zsilinszky államtitkár mondott beszédet. Elismeréssel szólt Tisza-Füred haladásáról és tudatta, hogy a

miniszter 200 forint állandó évi segítséget adott az új muzeumnak.

Ezután a millenáris emlékoszlopot leplezték le. Itt Lipcsey Ádám mondott beszédet, utána pedig Tariczky plebános beszélt, elmondván a Tass és Szabolcs vezérek emlékére állított szobor történetét, Milesz Béla pedig a szobor talapzatánál levő mélyedésbe elhelyezte ama híres csata-helyekről hozott földet, a hová innen indultak el 1848-ban a honvédek. Pósa Lajos még elszavalta alkalmi költeményét, azután a menet a temetőbe vonult, a hol Kiss Pál 1848—49-iki honvédtábornok siremlékét leplezték le. Itt Diószeghy Mihály mondott beszédet.

Este a Bika szállóban lakoma volt, a piacon pedig népünnepet rendeztek.

A kereszténység tölgyfája. A liberális lapok nemrég nagyban világgá kürtölték, hogy Babinszky József dr., verseci káplán egyik ünnepi szent beszédében belekeverte a király személyét is, oly politikai célzások és kifakadások kíséretében, melyek miatt sokan tiltakozásokat fejezték ki. E hazugságot most maga Babinszky cáfolja meg egy levélben, melyet a B. H.-nak elküldött. A többek közt ezen érdekes kijelentést teszi: „Ő felsége nevét se nem említettem, se a legtávolabbi célzást föl-kent személye ellen nem tettem. Csak két délmagyarországi lapból tudtam meg, hogy egy általam elmondott anekdotába beleerőszakolták a felségsértés értelmét. Azt mondtam, hogy Felsőolaszországban Napoleon egyszer rendes utjáról eltért egy több mint ezeréves tölgyfa kedvéért, melyet a katonáitól és a tüztől megkímélni óhaja volt. *Ily kimélelet érdemelt volna a több mint ezeréves kereszténység tölgyfája is.* A mi pedig Napoleont illeti, a magam részéről nem is nyilatkozván, hallgatóságom ítéletére bízom, hogy vannak-e nekünk oly kiméletes Napoleon vezéreink. Amennyiben pedig (így folytattam) nem volnának, keresnünk kell ilyeneket, és ha megtaláltuk őket, követnünk kell szavukat, hogy a kereszténységnek már itt-ott égő fáját a végenyészettől megmentjük.”

Végrehajtás a kiállításban. E hó 12-én három hivatalnok jegynélküli bebocsátást kért a kiállítás főkapujánál. Az örök arra hivatkoztak, hogy jegyek előmutatása nélkül nem teljesíthetik a kérést s e mellett maradtak akkor is, amikor ez urak egy *birósági végzést* vettek elő, amely szerint végrehajtani jöttek. Jegyeket kellett tehát váltaniok, aminek megtörténtével a birói küldöttséggel egy ügyvéd jelentkezett a kiállítás igazgatóságánál, arra kérve engedelmet, hogy a *gépcsarnokban* egyik ügyfele javára foglalást eszközölhessen. A biróság meghagyásával szemben az igazgatóság megadta az engedélyt. Erre a végrehajtó és a többi kiküldöttek, akik Dánia Ernő bécsi gyáros követelését biztosították Mayer Károly kiállító ellen, lefoglalták ennek a gépcsarnokban kiállított nagy toronyóráját, ami a helyszínén népcsődületet okozott. A lefoglalt órát a kiállítás végéig meghagyták a mostani helyén.

Gazdag koldus. Lippa vidékén évek óta járt községről-községre egy Dázsa György nevű tarisznyás koldus, ki oly szájalmat keltő arcot tudott vágni, hogy csak úgy hullott tarisznyájába a sok adomány. Néhány hónappal ezelőtt azonban furcsa dolog sült ki erről a szegény koldusról. Illyó községben koldult Dázsa és egy istállóban hált meg. Itt Dána Pável kocsis ellopta a takarójául szolgáló szűrét és abba 3000 frt volt bevarrva. Ezt maga panasolta el s mikor a kocsist elfogták, kiderült, hogy igazat mondott. Néhány nappal később Dázsa egy Pozsonymegyében elhalt rokonától 50.000 forintot örökölt.

Ezredéves bucsu. Kisasszony napján *Kiss János* esperes-plebános vezetése alatt *Szergény, Endréd, Süttör* lakói közül 1308 hívő indult Boldogasszonyba, hogy a magyarok Nagyasszonyának hálát adva eddigi pártfogásáért, azt a jövőre is kiérdemeljék.

A nemesi fölkelés emlékszóbra. Az utolsó magyar nemesi fölkelés emlékét megörökítő kismegyeri emlékszóbor védője, *Ottó kir. herceg* értesítette a szoborbizottságot, hogy a szobor anyagául ágyu-ércet ajánl föl s már intézkedett is, hogy a bécsi fegyverraktár szeretőse a szükséges ércanyagot a szobor öntőjének rendelkezésére bocsássa.

Széchen Antal utóda. Az új udvari főmarsall, a nemrég elhunyt *Széchen Antal* udvari főmarsall helyére a király gróf *Czirák* Béla személyében kinevezte. *Czirák* gróf jelenleg 45 éves s a külügyminisztériumban egykor osztályfőnöki hivatalt viselt. Mint a főrendiház tagja, annak idején heves ellenzője volt az egyházpolitikai javaslatoknak.

Zrinyi-ünnep Szigetvárott. Felejthetetlen Szigetvár közönségére nézve szept. 7-ike. E napon a szigetvári hős és társai lekiüdvéért fényes segédlettel megtartott gyász-istentisztelet után *Kálmán* Károly soóskuti plebános, lánglelkű szónok, meggyőzően, elragadóan ecsetelte az ősök szellemét, kik a hazaszeretet és vallásos buzgóság lángjától hevülve, hazájok és szent vallásuk védelmében haltak meg. Ezen szellemet kívánja a szónok, hogy Szigetvár hős vértől áztatott földjén szívják be a késő unokák is és tanuljanak ott a hősök dicső ravalatánál rettenthetetlenül küzdeni és ha kell, önfeláldozólag meg is halni hitökért, honukért őseik példájára, kik 330 év előtt a pogány török ellen védtek hitökét és hazájokat s most 330 év után az ujkori pogányságnak sokkal veszedelmesebb támadása ellen kell ugyanazon hősiességgel harcolniok vagy elvéreznioők a késő unokáknak is, hogy áldozatul megtámadott hitök és hazájok jogait visszaszerezzék vagy elvérezenek érte ős apáik példájára. A hatás leirhatatlan volt. Nem volt szem, melyben csillogó könnyesepek ne hirdették volna a fájdalmat, melyet a szónok lángszava ostarával a hallgatóság szívében felkorbácsolt, szent hitünk és szegény hazánk siralmas állapotát oly élénk színekkel ecsetelvén. — Másnap, Kisasszony-napján *Turbér* bucsujáró helyen beszélt a hírneves szónok mintegy három ezer hallgató előtt. A gyönyörű beszéd végén mindenki *Kálmán* plebános közelébe sietett, hogy kézesókkal fejezze ki háláját. E hó 9-én, az elutazás napján nagy közönség jelent meg a szigetvári pályaudvaron, hogy elbucsuzzék *Kálmán* Károlytól, kit a szigetiek soha többé el nem felejtének. — Isten áldja meg mind a két kezével!

Az igazságos király szobra. A napokban fogtak hozzá a kolozsvári Mátyás-szóbor alapjának ásásához és lerakásához. Az ünnepség alkalmára diszes sátozt emelnek, melyben *Hegedüs Sándor*, a bizottság elnöke üdvözli majd a király és a kormány képviselőit. Az ünnepség után fölszentelik a város disz-zászlaját.

Egy régiséggyűjtő szerencséje. Egy forint és tíz krajcárért hatezer forint értéket vásárolt a napokban *Varasdon* egy régiséggyűjtő, kinek a piacon jártában megtetszett egy ócska láda, amelynek ó-római alakú zára volt és megvette a tulajdonostól 1 forint és 20 krajcárért. Mikor a ládát otthon felnyitotta, rájött, hogy van annak egy titkos fiókja is. Kinyitotta ezt a fiókot és a legnagyobb csudálkozására, körülbelül hatezer forintot érő aranyakat és értékpapírokat talált benne. A ládában talált okmányokon *Tilly Albert* nyugalmazott ör-

nagy neve szerepel, azon két levélben is, amelyet *Temesvárott* adtak fel. Ezt a két levelet egy nő írta az őrnagyhoz, akihez igen közeli viszonyban állhatott. E két utóbbi körülmény az örökösök feltalálásánál esetleg jó szolgálatot tehet. A szerencsés ember azonnal bejelentette ezt az esetet az előljáróságnál, amely jegyzőkönyvet vett fel, de az értékpapírokat, amelyeknek szelvényeit legutoljára 1868-ban váltották be, tovább is a régiséggyűjtő birtokában hagyta.

A galiciai hadgyakorlatok. Csütörtökön a *Krisovice* környékén való összeütközés után a király lefuvatott és a hadgyakorlat véget ért. Már megkezdtek a csapatok hazaszállítását. Péntek reggel 8 órakor, a király sátrában megbeszéltek a háromnapos hadgyakorlatot. Jelen voltak: *Beck* báró tábornagy, a vezérkar főnöke és a hadgyakorlat fővezetősége, a két hadtest parancsnokai nagy részével, továbbá az összes döntnökök, valamint a hadtestekhez és hadosztályokhoz hadi tudósítóként beosztott vezérkari tisztek. A megbeszélés, melyen a hadgyakorlat egész lefolyását behatóan fejtegették, majdnem két óra hosszat tartott. Ennek befejeztével ő felsége a lefolyt hadgyakorlatot újból nagyon tanulságosnak és sikerültnek mondotta és mindkét hadtestparancsnoknak legkegyesebb szavakban fejezte ki elismerését. — Félkettőkor a király elutazott a *Przemysl* melletti *lipovicai* táborba, a várhadgyakorlatokra.

Gyilkosság a fővárosban. Vasárnap éjjel munkásverekedés támadt a *Rózsa-utcában* s ez alkalommal *Domonyi Lajos* titkos rendőr agyonlőtt egy *Kurka József* nevű 21 éves böröndös segédet. A gyilkos azt állítja, hogy önvédelemből lötte le a részeg iparost, holott több szemtanu vallomása szerint *Kurka* nem volt ittas s nem adott okot rá, hogy a titkos rendőr önvédelemből löni kényszerüljön. A vizsgálat majd kideríti a valódi tényállást.

MI UJSÁG A NAGYVILÁGBAN?

Ausztria. Vasárnap tartották meg Bécsben az első ausztriai parasztyűlést, melyen mintegy tízezren vettek részt. A gyűlést gróf *Kielmannsegg* helytartó nyitotta meg s kijelenté, hogy a kormány méltányolja a parasztság jelentőségét és törekedni fog érdekeit előmozdítani. *Lueger* alpolgármester a város nevében üdvözli az egybegyűlteket, mire határozati javaslatokat fogadtak el a mezőgazdasági szakszövetkezetek, a földadó, a vadászati törvény, a vadkárók kártalanítása, a szegényügyi törvény, a honossági jog, a mezőgazdasági iskoláztatás, a szőlőtermelés stb. tárgyában. Egy további határozati javaslat a magánbiztosító társaságok szigorú ellenőrzését, a gabnahatáridőzlet eltiltását és a börzejáték lehető korlátozását, továbbá az örlési forgalom megszüntetését mondja ki. *Lueger* dr. ezután a kereskedelmi szerződésekről szólt. Végül a parasztyűlés osztrák állami bank létesítése mellett nyilatkozott. Gróf *Ledebur* földmívelési miniszter táviratára, melyben a miniszter

biztosítja a parasztyűlést, hogy a szorongatott és nehéz megpróbáltatásokon keresztülment parasztsztyály érdekeit meg fogja védeni, köszönetávirattal válaszoltak. Végül ő felsége éltetése mellett elhatározták, hogy a parasztyűlés elnökségét, mint küldöttséget ő felsége elé küldik.

A trienti antiszabadvány kongresszus elnöksége figyelmezteti ezen kongresszuson részt venni szándékozó magyarokat, hogy a kongresszus szeptember 23-án kezdődik és 29-én végződik. A kongresszus résztvevő tagja minden nagykoru kath. férfi lehet, ki plebánosától bizonyítványt hoz megbízható katolikus voltáról s jellemességéről és 5 frt tagdíjat fizet, melynek ellenében aztán a kongresszus nyomtatványait díjtalanul kapja. A tudakozók a végrehajtó-bizottsághoz forduljanak Trientbe.

Franciaország. A legutóbbi francia minisztertanácsban a cári pár fogadására rendezendő ünnepek programját állapították meg. A cári pár október 6-án érkezik Párisba, hol ez alkalommal fényes katonai csapatszemlélet tartanak.

Franciaország is foglalkozik a török dolgokkal. Néhány képviselő kérdést intézett a külügyminiszterhez, vajjon szándékozik-e rendszabályokról gondoskodni a törökországi keresztények védelmére? A francia népnek nem tetszik a kormány tétlensége, holott Franciaországra a keleti vidékeken nagy nemzetközi kötelesség vár.

Olaszország. A fiesoldi kath. nagygyűlés egyik legérdekesebb határozati javaslata az, mely kimondja, hogy a világbéke biztosítása érdekében a római pápa gyakorolja a nemzetközi békebíráskodást. A határozati javaslat utasításának megfelelőleg a nagygyűlés végrehajtó bizottsága most megkeresést küld a világ nevezetesebb kath. egyleteihez, hogy e törekvéshez csatlakozván, magok részéről is tegyenek meg mindent annak előmozdítására.

Törökország. Az orosz cár üdvözlétét küldte a török szultánhoz, amiért az az örmények lázadását sikeresen elfojtotta. — Fölmerült azon hír, hogy az európai hatalmak komolyan foglalkoznak a szultán letételének kérdésével. Egy bécsi kormánylap lehetetlenségnek jelenti ki ezt a szárnyra bocsátott kalandos hirt.

Az örmény bizottság tudtul adta valamennyi nagy követnek, hogy az örmények új támadást intéznek, ha ellenük továbbra is fönntartják a sérelmes rendszabályokat. Attól félnek, hogy merényletet követnek el egy nagykövetség ellen. A tömeges elfogatások egyre tartanak. Valamennyi börtön és több kaszárnya zsúfolva van fogolylyal, a kikkel rosszul bánnak és a kiket rosszul élelmeznek.

Kréta-sziget. Biztos forrásból jelentik, hogy a krétai kérdés végleges megoldást nyert. A nagyhatal-

mak kezességét nyújtottak arról, hogy a Krétára érvényes új alkotmánytervezetet érvényre fogják juttatni. Ezáltal a krétaiak széleskörű önkormányzati jogokat nyernek.

„Szent gyónás- és áldozásra való előkészület”. Irta dr. Wayand Géza. Ára füzve 10 kr., kemény kötésben 15 kr. 77 oldal. A legmelegebben ajánljuk e könyvecskét főleg a hitoktatók és a szülők figyelmébe. Hogy kell készülni a sz. gyónás és a szent áldozáshoz, az igen egyszerűen és mégis vonzó közvetlenséggel van e könyvecskében előadva; sokat megtanulhatnak belőle a felnőttek is s főleg azok ne mulasszák el e művet megszerezni, a kik nem egészen biztosak és ott-honosak a szent gyónás végzésében. — Kapható e műnsgos Csery Lujza urnónél, Budapesten, VI., Podmanicky-u. 15 sz.

Az alábbi jó könyvekre fölhívjuk olvasóink becses figyelmét.

1. **A szent mise a világ legnagyobb kincse.** *Elmélkedés és imakönyv.* Németből átdolgozta dr. Komlóssy Ferenc kanonok, egyházmegyei főtanfelügyelő. Ára csinos kötésben 1 frt.

2. **Hajdonok könyve.** *Tanácsadó vezérkönyv ifju lányok számára.* Irta Csiklay Lajos a „Magyar Állam” belső munkatársa. Ára díszesen kötve 2 frt.

3. **A katolikus vallás terjesztése a protestantizmus után.** *Történelmi és statisztikai tanulmány.* Irta Sziklay János. Ára 50 kr.

4. **A cserepesi kastély.** *Igen érdekfeszítő regény.* Irta Sziklay János. Ára piros vászonkötésben 1 frt.

5. **Verőfény.** *Tárcák,* Irta Égly Mihály, a „Magyar Állam” belső munkatársa. Ára 1 frt.

Mind e könyveket t. olvasóink szives pártfogásába ajánljuk.

Megrendelést e címen kérünk: **„Magyar Néplap” szerkesztőségének.** Budapest, VIII., Práter-utca 44 sz.

A megrendelések gyorsan és pontosan intéztetnek el.

H u m o r.

Hozomány.

Vőlegény: Mit kap hozományul Róza kisasszony?
— Apa: Hát visszavonhatlanul el van ön határozva leányomat nőül venni — Vőlegény: Visszavonhatlanul.
— Apa: Nos, akkor Róza kap egy derék, iparkodó férjet.

Természetes!

Egy városi kis leány, ki falun nyaral, felkiált: „Nézd csak mama, milyen különös az, hogy ezek a

tehenek mindnyájan haza találnak!" Az anya erre így felel: „Nagyon természetes, leányom. Hisz meg vannak a házak számozva.“

—
Vásárfia.

- Hazajött édes apám a vásárról?
- Haza, lányom, haza.
- Aztán mit vett?
- Lélegzetet.

—
Megfelelt.

- Ugyan min busul, Sára néni?
- A küszöbön édes fiam.

—
Humor a bajban.

Törvényszéki elnök (kimondja az ítéletet, mely szerint a vádlott egy évi börtönt köteles elszervedni, azután a közönséghez fordulva mondja): Sziveskedjenek távozni, az ülés véget ért.

Vádlott (morogva): Már a kinek! Nekem csak most kezdődik az — ülés.

Színház és művészet.

Színházak e heti műsora: *Nemzeti színház.* Szerdán: „Széchy Mária“. Csütörtökön: „Arany ember“. Péteken: „Faust“. Szombaton: „A komédiások“. Vasárnap: „A kaméliás hölgy“.

Népszínház. Szerdán: „1000 év“. Csütörtökön: „Nebántsvirág“. Péteken: „1000 év“. Szombaton: „Rika“. Vasárnap: „A betyár kendője“.

Vigszínház. Szerdán: „Durand és Durand“. Csütörtökön: „Durand és Durand“. Péteken: „Béni bácsi“. Szombaton: „Durand és Durand“.

M. kir. Operaház. Szerdán: „Büvös vadász“. Csütörtökön: „Lammermori Lucia“. Péteken: „Cremonai hegedüs“. Szombaton: „Alár“. Vasárnap: „Szevillai borbély“, „Rokokó“.

Corvin Mátyás. Vasárnap mutatták be a magyar királyi operában *Frotzler* Károlynak, a tatai színház karmesterének „Corvin Mátyás“ című egyfelvonásos népies operáját. Az operának tárgya magyar. Az első képben Mátyás, Ilona és Benkő jelenete van az ismert pohárköszöntőkkel Hunyadi Jánosra és Mátyásra; a második képben, Mátyást udvarában ismeri fel a szerelmes leány. A harmadik kép az apoteozis. Az egész zenében a hangszerelés véges-végig a lehető legegyszerűbb. Ugy a zenekar, mint a szereplők meglehetősen kedvtelenül játszottak. Kedves jelenet volt a tótok tánca, melyet a balletkar ügyesen adott elő. Kacagtató azonban az a jelenet, mikor Mátyás a bevezetett lóra ül s mint egy keréken járó paripán kitolják a színpadról, míg a többiek csak úgy szaladnak utána. A darabot Bánffy Dezső báró is, családjával, nézte végig.

Hírek a nemzeti színházról. Zsül Löméter francia író 3. fölvonásos vígjátéka „A nagybácsi“ f. hó 25-én (pénteken) kerül először színre. — Ezt követi okt. hó első hetében Gabányi Árpád „Sámuel király“ c. történeti színműve, a címszerepben Szacsavayval. — Október hó második felében Bosnyák Zoltán „A becsületbíró“ című színműve kerül színre először; a fő női szerepet P. Márkus Emilia fogja játszani. — Novemberben előadják új bemutatással Sekszpir „Lir- király“-át és Ecsegaráj „Marianne“ című színművét, melyet decemberben Koppé „Koronáért“ című színműve követ. Sz. Prielle Kornélia több mint egy havi szabadságideje után szombaton, f. hó 19-én lép föl először Péllron „Komédiások“ című vígjátékban, melyet a nemzetközi békekongresszus tiszteletére adnak elő.

A népszínházban vasárnap a „Vöröshaju“-t adták *Blahánéval*, természetes, hogy a nagy-közönség jelenlétében. Blahánét minden jelenete és minden nótája után a tetszés zaja üdvözölte s a tapsból kijutott az összevágó előadás többi szereplőjének is.

A kolozsvári Mátyás-szobor alapjának ásásához és lerakásához hozzáfogtak. Az ünnepélyes alkalomra külön diszes királlysátort emelnek, melyben Hegedüs Sándor, a szoborbizottság elnöke, a bizottság nevében üdvözli a király és kormány képviselőit, majd átadja a városnak a szoboralapot. Ezután a város zászlóját fölszentelik. Hegedüs Sándor üdvözlétére a király és kormány képviselői felelni fognak.

Egyházi zene. A budavári Mátyás templomban vasárnap, Szűz Mária nevenapjának ünnepén, délelőtt 10 órakor nagy mise volt, melyen *Vavrinec Mór* miséjét adták elő, melynek magánrészeit *Brunner Margit* énekelte. Gradualéra az „*Oh dicsőséges asszonyosság*“ kezdetű 1493-ból való éneket szintén *Brunner Margit* énekelte orgonakisérettel. Offertoriumra *Várady Sándor* a török hódoltságból való „*Boldogasszony anyánk*“-at énekelte. A két éneket *Bogisich Mihály* írta át. Megható volt hallgatni a szent misét, mely ily gyönyörűen dicsérte az Urat.

Kiadói üzenet.

Tisztelettel kérjük t. előfizetőinket, az elkönyvelés megkönnyítése céljából, sziveskedjenek címszalaguk számát szelvényeikre feljegyezni.

Azon t. előfizetőink pedig, kik csak az első évkönyvet fizették, sőt vannak kik éppen semmi fizetést se teljesítettek, hátralékukat egyenlítsék ki, mert ellenesetben kénytelenek leszünk a lapot beszüntetni.

Közgazdaság.

Krónika. Az alföldi lótenyésztés érdekében a földművelési miniszter minden nagyobb alföldi városban társulatokat alakít, amelyek csak egyazon fajta lovakat tenyésztenek. A békéscsabai méntelepen három vármegye (Arad, Csanád, Békés) számára 155 tenyészmént osztanak ki, melyek fajok szerint oszlanak meg. A tenyésztés java telivér és angol lovakra esik. — **Ragályos betegség** ütött ki Balmaz-Újvárosban az állatok között. A község zár alá helyezett és a kivitel megtiltatott. — **Magyar iparkiallitást** akar rendezni egy élelmes vállalkozó Londonban. E célból felhívta véleményadásra az orsz. iparegyesületet, amely vasárnapi ülésén örömmel fogadta e tervet, de ami a kivitelletti, még tájékoztatást akar szerezni a londoni viszonyokról. — **Szőlőszeti tanfolyam** nyílik meg december 1-én a ménesi (Arad) m. kir. vincellér iskolában. Az intézetnek célja egyes vincelléreket képezni ki a magyar szőlőhegyek felújításának fontos horderejű munkájához s e célra 18 holdas szőlője, nagy faiskolája s kitünő tanerei vannak. Fölvételért bárki folyamodhat. — **A trencsényi marhavásárok** az egész megyében betiltattak, miután a marhák közt a száj- és körömfájás irtózatosan dühöng. A lefolyt héten újabban 120 községet és 1805 udvart fertőzött meg a vész, ami óriási szám rövid egy hét alatt. A sertéseket is tizedeli a vész és ismét 21 községgel több helyen dúl, mint az előző héten. — **A vashidegkuti állatkiállítás** igen szépen sikerült. Az állatkiállítást a muraszombati gazdasági egyesület rendezte. Kiállítottak 16 bikát, 25 tehenet, 31 üszőt, összesen 72 darab szarvasmarhát, 2 család ludat, 1 család récét, 3 család tyukot, 3 darab angolfajú sertést és 9 darab amerikai nyulat. A 20-tól 2 koronáig kiszabott apró díjakat az egyesület érdem szerint kiosztotta.

Budapesti piac.

(A budapesti piaci árak pontos kimutatása.)

Hüvelyes vetemények és termények.

Bab nagy fehér 7:00—7:25 kis gömbölyű 7:25—7:50 frt.
 törpe 7:50—8:00 frt., barna 6:75 frt., tarka 6:00—6:00 forint.
 Borsó 8:50—9:50 frt. hámozott 12:50 frt.
 Lencse 14:50—15:50 frt.
 Köles 5:00—5:50 frt.
 Mák 20:00—22:00 frt.
 Kendermag 3:75—9:25 frt.
 Köménymag 38 frt. Mind 100 kilórkint

Baromfi, vad, tojás.

Tyuk páronkint 1:05—1:20 frt.
 Idei csirke páronkint 35—1:20 frt.
 Husos lud 2:20—3:20 frt.
 Hízott lud 4:50—6:50 frt.
 Sovány kacsa 1:00—1:40 frt.
 Hízalt kacsa 1:60—3:00 frt.

Kappon 1:00—1:20 frt.
 Pulyka sovány 2:50—2:80 frt.
 Pulyka hízott 3:00—4:50 frt.
 Tojás 1440 darabot tartalmazó láda 32:50—33:00 frt.
 kosárárú 44—43 drb 1 forintjával.

Lóvásár.

Könnyebb kocsiló 100—240 frt.
 Nehezebb kocsiló (hintós) 100—180 frt.
 Igás kocsiló 090—160 frt.
 Fuvarosló 65—110 frt.
 Parasztló 40—060 frt.

Marhavásár.

Jármos ökör 240—320 frt páronkint.
 Fejős tehén tarka 70—125 frt., fehérszörű 74—0:84 frt.,
 bonyhádi tehén 110—150 frt darabonkint.
 V á g ó m a r h a. Magyar ökör 20:00—32:50 frt. Szerbiai ökör
 16—31:50 frt. Bivaly 20:00—32:00 frt. Tehén 20—32:00 frt. 100 kilo-
 grammonkint.

Szurómarhavásár.

Élő borju 38—50 frt.
 Növendék 18—32 frtig.
 Élő juhok 11:50—18:00 frt.

Juhvásár.

Elsőrendű (kiviteli) birkáért 16—22:00 frt.
 Jóminőségű (anya) birkáért 9—11:00 frt.
 Középmínőségű (anya) birkáért 6—9 frt.
 Jóminőségű kiviteli (ürű) birkáért 19:00—23:50 kr.
 Középmínőségű (ürű) birkáért 16—18 kr. kilogrammonkint
 eleven súly szerint.

Takarmányvásár.

Réti széna 1:80—2:50 frt.
 Muhar 2:00—2:20 .
 Zsupszalma 1:30—1:90 .
 Alomszalma 1:20—1:40 .
 Préselt széna 2:00—2:20 .
 Zabos búkköny 2:00—2:15 .
 Szalmaszeccsa 2:00—2:25 .

Lisztüzlet.

Szám.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
frt	12:40	12:00	11:50	11:00	10:50	10:00	9:50	7:60	5:00
Korpa finom	3:40	goromba	3:40						

Gabnapiac.

			frttól	frtig
B u z a	bánsági új	. . . 77 81	klg.	6:85—7:25
—	tiszavidéki	. . . 77—81		7:05—7:40
—	pestvidéki	. . . 77—81		7:00—7:85
—	fehért.	. . . 77—81		7:00—7:35
—	bácskai	. . . 77—81		7:05—7:45
R o z s	elsőrendű	. . . 70—73		6:15—6:25
—	másodr.		6:10—6:15
Á r p a	takarmány	. . . 60—62		4:10—4:40
—	égetni való	. . . 62—64		5:10—5:80
Z a b		. . . 39—41		5:35—5:85
K u k o r i c a		. . . —		3:70—3:90

A szerkesztésért felelős: Lepsényi Miklós.

Apró hirdetések egyszeri közlése szavanként 2 krral fizetendő. Vastagon szedett betűk kétszeresen számítatnak. Címme feladottak után 30 kr. bélyeg is fizetendő.

Cím alatt a hirdető neve, város vagy utca megnevezése s a post-restante szó értendő.

HIRDETÉSEK

felvételnek lapunk kiadóhivatalában

Budapest, Práter-utca 44.

Allandó hirdetések petit soronként 6 kr. s nonparellsor 10 krral számítatnak. A közlési díj készpénz vagy levélbélyegeken előzetesen melléklendő.

Levélbeli felvilágosítás csak a hirdetés és válaszbélyeg beküldése mellett adatik.

A „Magyar Néplap“

elárúsítás végett minden vidéki dohány-tőzsdének megküldetik, ha egy levelező-lapon eziránt kiadóhivatalunk megkerestetik.

(Tisztelettel kérjük t. elvbarátainkat is lapunk szétküldése körül közreműködni olyformán, hogy városunkban ily tőzsdéket szerezni s a címet kiadóhivatalunkkal közölni sziveskedjenek.)

A Magyar Néplap

most már

22.000

példányban

jelenik meg és e mellett a legolcsóbb és a legelterjedtebb heti lap.

Magyar Néplap

MEZŐGAZDA,

Christliches Volksblatt

és

KRESTAN

szerkesztősége és kiadóhivatala

BUDAPEST.

Práter-utca 44. szám.

(Óriás-utca sarkán.)

Hirdetéseket lapunk számára kizárólag a MAGYAR NÉPLAP kiadóhivatala fogad el.

A „Szent Gellért“ könyvnyomda

elvállal mindennemű megrendelést, egyházi, községi és magán jellegű **nyomatványokat**, és szállítja azokat a legrövidebb idő alatt, s legjutányosabb áron: erős, jó papírt ad s tetszetős, csinos kiállításra nagy súlyt fektet.

Tisztelettel kérjük a főt. Plebános urakat, a községi előljárókat, a különféle egyetek tagjait s minden katolikust, hogy nyomdai megrendeléseiket ezentul ne zsidó vagy szintelen nyomdában eszközöljék, hanem keressék meg a „Szt-Gellért“ katolikus könyvnyomdát, mely mindenkor rendelkezésükre áll s így támogassák a kath. ügyet. Fogjunk össze valamennyien, akkor boldogulunk.

Könyvnyomdánk mint a katolikus érdekek megrendíthetlen támogatója, büszkeségét helyezi abba, ha az igényeket minden tekintetben kielégítheti s a megrendelőktől csak dicséretei arathat.

Budapest, 1896. Práter-utca 44.

Tisztelettel

a „Szent-Gellért“ könyvnyomda.